

בית נאמן

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עזריאל 43 ב"ב.

בשעה 22:00

מוצאי שבת במדבר, ר"ח סיון תשפ"ג

נושאי השיעור:

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

- א. לחיות נכון בשמחה ובעשייה (א-ב). ב. תרי"ג מצוות וקריאת האזהרות בחג השבועות (ג-ו). ג. עירובי תבשילין (ז-ח). ד. רחיצה ביו"ט (אות ט').
ה. תיקון ליל שבועות (אות י'). ו. שותה כמה וכמה כוסות במשך הלילה על איזה כוס יברך? (אות י"א). ז. תפלת ערבית בליל שבועות והמזמור של
החג (יב-יג). ח. עמידה בקריאת עשרת הדברות (אות יד ואות טז). ט. אבנים מהר סיני (אות טו). י. מי עולה להפטרה בחג השבועות? (אות יז).

"תן לנו חיים ארוכים טובים ומתוקנים"

א. חזק וברוך [לך] כפיר פרטוש ואחיו יהונתן הי"ו]. כל העולם אומרים "ויוסיפו לך שנות חיים" (משלי ט', י"א), "לך" בלי דגש. אבל אני מצאתי בכתר ארם צובא שהלמ"ד דגושה. המלה "ויוסיפו" מסתיימת בשורוק, ולכאורה אחרי שורוק לא יבא דגש, אבל מצאנו לפעמים כשהפסוק בא להדגיש משהו הוא עושה דגש אחרי שורוק, כמו: "קומו צאו מן המקום הזה" (בראשית י"ט, י"ד), "קומו סעו ועברו את נחל ארנון" (דברים ב', כ"ד), "תשביתו שאור מבתים" (שמות י"ב, ט"ז). ומה כאן ההדגשה ב"ויוסיפו לך שנות חיים"? במסכת שמחות (פ"ג ה"ח) כתוב ככה: מת לשבעים שנה זו היא מיתה של שיבה, מת לשמונים שנה זו היא מיתה של גבורה... יתר מכאן חיים של צער. לכן בתפלה שאומרים ביהי רצון של התהלים "ונצחה ונחיה שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים שנה", הבן איש חי אמר (שי"א פרשת ניצבים אות כ"ג) ואם הקב"ה גזר על הבן אדם תשעים שנה, מה יעשה? יאמר "שמונים שנה פלוס עשר"...! לכן אמר שידלג את זה, יאמר רק: "תן לנו חיים ארוכים טובים ומתוקנים". אבל על פי דברי מסכת שמחות הנ"ל שלמעלה משמונים שנה זה חיים של צער, זה מובן¹. [מיהו הגר"א מחק את זה שם].

מה שיכול לעשות דברים טובים בחייו - שיעשה

ב. אדם צריך לקבל מה שה' נתן לו בשמחה. מה שיכול לעשות דברים טובים בחייו - שיעשה, ומה שלא יכול, אומרת המשנה (אבות פרק ב' משנה ט"ז) "לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין להיפטר ממנה". אם למדת תורה הרבה - אל תחזיק טובה לעצמך" (שם משנה ח'). יש כאלה שמהשמים נותנים להם חיים טובים וארוכים, עד שייגמרו כל מה שהיה להם לעשות. מרן הבית יוסף התחיל בגיל שלושים וכמה לחבר את הבית יוסף, והנה השקיע בבית יוסף שלושים ושתים שנה! עשרים שנה מהדורא ראשונה, גמר את העשרים, השקיע עוד שנים עשרה שנה מהדורא שניה. גמר מהדורא שניה, עבר לשלחן ערוך שלקח לו חמש עשרה שנה. גמר שלחן ערוך, חזר לגמור את הכסף משנה שהוא

1. גם בימינו שיש כאלה חיים תשעים, זה חיים של צער, לא חיים בריאים. הנה רבי משה גרילק ע"ה היה כותב דברים של טעם, כל כך בחן וביופי. "דע את יהדותך". ואיפה מופיע דע את יהדותך? ב"מעריב". אני הייתי שוכב בבית לוינשטיין לפני חמשים שנה, והיו בידי לי לקרוא את זה בטוב טעם. יודע להמחיש את הסיפור של מגילת אסתר בצורה מיוחדת. "הגיעה הודעה חדשה - המלכה נפגשה עם המלך". "הגיעה הודעה חדשה". כל מיני דברים שכתובים במגלת אסתר, מצייר אותם ממש מוחשיים. והכל בעמוד אחד, כל מה שקרה, הלכו ונהנו בסעודת אחשוורוש, ומרדכי אמר להם אל תהנו, ואמרו לו אל תבלבל לנו את המוח וכו' וכו'. השבוע הוא נפטר, ואמרו שהיה סובל בדיאליזה וכו' וכו', נפטר בן 87. והיה גם רפאל הלפרין ז"ל, גם כן עבר גיל שמונים. אמרו עבר שמונים הראשונות. עכשיו שמונים השניות. חשבו שיחיה מאה ושישים... איו דבר כזה.

התחיל בו לפני כולם². אלו בודדים שה' נתן להם לגמור את הכל. אבל רוב העולם לא. לכן "ויוסיפו לך" הלמ"ד בדגש. למה? כי אות דגושה כאילו כפולה - "ללך" זה בגימטריא שמונים. עד גיל שמונים "ויוסיפו לך שנות חיים". אין לי טעם אחר למה יש דגש. בכל הספרים הלמ"ד רפויה, אבל אם כתוב ככה בכתר על כרחנו שיש בזה טעם. עכשיו קרא ר' כפיר "עתידי להעניק הקב"ה לצדיקים שלוש מאות ועשרה עולמות" (עוקצין פ"ג משנה י"ב, כמנין כפיר...) "ויוסיפו לך" בדגש זה יפה מאד. צריך להמשיך לדורות הבאים לשמור על כל נקודה וכל דגש וכל דבר. הרבה פעמים אתה מוצא דברים יוצאים מן הכלל במשלי וכדו', תתבונן ותמצא בהם הסבר יפה מאד.

תרי"ג מצוות

ג. אנחנו רגילים לקרא משלי ואזהרות ורות בחג השבועות. ועוד קוראים [בליל שבועות] תרי"ג מצוות על פי שיטת הרמב"ם. למה? כי אמנם יש תרי"ג מצוות באזהרות (יש גם אזהרות של אשכנזים)³, אבל האזהרות לא מדוייקים ע"פ שיטת הרמב"ם (הם הלכו יותר ע"פ שיטת בה"ג), ודברי הרמב"ם מוכרחים מאד. הרמב"ם כותב (בשרש הראשון) על בה"ג איך אתה מונה [בתרי"ג מצוות] מצוות דרבנן?! איך אתה אומר שאחד מתרי"ג מצוות זה להדליק נר חנוכה, וכי נר חנוכה זה דאורייתא? הרמב"ם (בהשגותיו שם) דחק ודחק, ואמר "למעשה הרמב"ם צודק". כשהרמב"ם כותב משהו, הדברים שלו ברורים. שכל ישר, בהיר, אין כמוהו. החתם סופר אומר (במכתב שנדפס בתחילת ספר המצוות) מי שילמד את דברי הרמב"ם

2. מרן הפסיק באמצע עריכת הכסף משנה, אמר (בהקדמתו לבית יוסף) הרמב"ם הביא רק דעה אחת, וצריך הרבה דעות. אז במקום שאני אקבע על הרמב"ם, ואכתוב שהטור כתב ככה והרא"ש כתב ככה, אני אכתוב על הטור. הטור מביא את כל הדעות, ואני רק מוסיף הערות מקורות וכדו', ואחר שכתב הב"י והשו"ע חזר והשקיע בכסף משנה כמה שנים, הגיע לכסף משנה האחרון ושלח אותו לדפוס, אמרו לו מהשמים: אתה מקבל את הפספורט שלך. אמר: ומה עם כסף משנה? אמרו לו: תגמור אותו, אבל לא תראה את החלק האחרון, תראה אותו בשמים, ובעוד ארבע מאות שנה במהדורת פרנקל, עם כל ההסברים וכל הנוסחאות, תענוג לקרוא את השכל הצלול של מרן. שלחו לו חכמי מצרים קושיא על דבריו בבית יוסף בהלכות חמץ (סי' תל"ג), אמרו "לא יכולנו להולמו". ומרן היה מבוגר בן שמונים, אמר להם: "לדידי נהלים יפה". הסביר את הכל יפה מאד. ומהרש"א בפסחים (דף ח' ע"א) לא ראה את התשובה של מרן, וכיוון לדעתו! מי שה' זיכה אותו בשכל זך, זה דבר שאין כמוהו בעולם. מי שהשכל שלו עקום - אדרבא, "ואיפוך אנא", "ואיפוך אנא", זרקו אותו... מה זה "איפוך אנא"? אתה רואה שזה שלחן? לא, אני אומר שזה כסא. תוכיח לי שזה לא כסא... נוכיח לך שזה לא כסא?! אין לך עינים! תראה!

3. מובאים בתוספות (מכות דף ג' ע"ב ד"ה איכא דאמרי, ב"ב דף קמ"ה ע"ב ד"ה ואין שביעית ועוד). אלה אזהרות של רבי אליהו כהן, גיסו של רב האי גאון, והם נמצאים כמעט בכל הסדורים שלהם, אין אחד שיאמר להם "על פי הקבלה אסור להפסיק בחזרה". עושים מה שהם רוצים... מה שנראה להם לעשות - הם עושים.

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת **שולמית** ברכה טובה תח' בת הרבנית **אסתר** (חיה) **לויזה** ע"ה.

לע"נ אבי הישיבה הר"צ רבי בנימין הכהן בן מברכה זצ"ל.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
19:01	20:18	י-ם
19:18	20:20	ת"א:
19:09	20:22	חיפה:
19:17	20:18	ב"ש:

בספר המצוות, ואחר כך דברי הרמב"ן וכדו', זה טעם דבש. אין כמו הספר הזה. **ארבעה עשר כללים שקבע הרמב"ם איך למנות תרי"ג מצוות**, קבע אותם על פי השכל. אין לו מקורות. כי בגמ' לא כתוב מה למנות ומה לא למנות. בה"ג זה אחד מהגאונים הראשונים, אבל הרמב"ם קבע כללים, אמר בה"ג תמוה, וזה תמוה וזה תמוה. למשל, **אין למנות בתרי"ג מצוות דבר שהיה רק לפי שעה**. כמו שנאמר במן "ויאמר משה אליהם איש אל יותר ממנו עד בוקר" (שמות ט"ז, ט"ט). וכי נעשה אחד מתרי"ג מצוות, שאסור להשאיר מהמן? איפה המן הזה? אין לא הֶמָן ולא מֶן... זו מצוה לפי שעתה, לא שייך לעשות את זה. הרמב"ם קובע כלל אחר כלל אחר כלל. וכל כלל דבש. עיון ישר. יש מקומות שהרמב"ן מעיר עליו, ואפשר להבין דעת שניהם. יש גם כן מפרשים סביבם, כולם ליישב דעת הרמב"ם. בא **השל"ה** (שני לוחות הברית) ואמר (הקדמת "תורה שבכתב" סי' כ') אני הולך רק לפי דעת הרמב"ם, כי דבריו ישרים וברורים. **והרב חיד"א** כותב "סוגיין דעלמא כוותיה" - רוב הפוסקים ככה הסכימו. **הגר"א** כותב (כן הובא בשמו בתחילת ספר מעלות התורה לרבי אברהם אחי הגר"א) שלא צריך בכלל להתעסק בתרי"ג מצוות, מה אכפת לנו [איך מונים אותם בדיוק], יש תרי"ג מצוות פחות או יותר, לא מְשֻנָּה. אבל הוא יחיד בדבר הזה.

אזהרות רבי יצחק בר ראובן

ד. אנחנו קוראים בחג השבועות תרי"ג מצוות בשלש שיטות. ובכללם אזהרות רבי יצחק בר ראובן, יש לו פיוטים נחמדים מאד. כל בית מסיים בפסוק, והפסוק מתאים להפליא לקטע שלו, אפילו שהפסוק מדבר בענין אחר לגמרי. למשל, הוא אומר "כי תראה ערום וכסיתו ומבשרך לא תתעלם". זה פסוק בישיעה (י"ח, ז), קוראים אותו בהפטרה של שחרית של כיפור, והוא השתמש בו לענין אחר. איזה ענין? אם תראה כלי מגולה - משקים מגולים, תכסה אותם. אם לא תכסה אותם - יכול להיות שיבוא איזה ג'זוק לתוך המים ויטיל שם ארס⁴. לכן **"כי תראה ערום וכסיתו"** - אם אתה רואה בלילה כלי ערום, תכסה אותו. ואם השארת בשר בחלון ואחר כך באת וראית אותו, יכול להיות שבא איזה עורב [והחליף את הבשר בבשר טרף]⁵ - **"ומבשרך לא תתעלם"** - מהבשר שלך אל תתעלם. אם התעלמת ממנו אסור לך לאכול. וכן על זו הדרך, כמה פסוקים מביא,

4. פעם כתב ל'ר אברהם קורמן ז"ל: הנחשים לא שותים מים. אמרתי לו: יש ירושלמי בתרומות פרק שמיני (ה"ג) עמוד שלם על זה (אנייש לירושלמי בלי מפרשים). כל הסיפורים לפי דעתך לא היו מעולם? מה זה? סתם חכמים מספרים? מה קורה לך? אמר לי: לא, הנחשים לא שותים מים. ב'לאשי'. אולי יש סוג של נחשים ששותים מים. ואולי זה לא נחש, זה רחש - זה ג'זוק. ויש עדויות של אנשים בימינו ששתו מים מגולים וניזוקו. [שוב הראוני מאמרים של ד"ר משה רענן והרב ד"ר מרדכי הלפרין שמקימים דברי חז"ל].

5. פעם היו עורבים, איפה יש לנו עורב? יש לנו עורבים כאן מהבוקר עד הערב. כל הזמן צורחים, כל הזמן עושים לנו צרות. עד **שהרב עובדיה ע"ה** אומר "קול ערב - קול עורב". יש חזן שהוא טוען שיש לו קול נעים מאד, אבל הקול שלו קול של עורב... הרב עושה משחק "קול ערב - קול עורב"... והעורב אוהב בשר. יותר מזה, הוא אוהב דבר שהוא מבריק, אין להם שכל לעורבים האלה, מסכנים, הם רואים איזה אבן טובה - לוקחים ובלועים אותה. שמים אותה בקן שלהם. ואם רואים גחלת - גם גחלת היא מבריקה, לוקח אותה ושם אותה בקן שלו. לכן המדרש אומר (בראשית רבה פרשה ס"ה אות י"ט) "כהאי עורבא דמיינת נורא לקנינה" - כמו העורב שמביא אש לקן שלו. זה משל על אדם שמביא ראה לדבריו, והראיה הפוכה. אבל למה רק העורב מביא אש לקן שלו? כי העורבים אוהבים דברים שהם מבריקים. רואה גחלת יפה, אומר 'אוֹ הָא, נשים אותה אצלי'. אחר כך הקן שלו נשרף, כפרה, אין מה לעשות.

אז אם האדם משאיר בשר, יבוא אחר כך איזה עורב או איזה דבר ויחליף אותו. לכן אסור חכמים בשר שנתעלם מן העין. והיה מעשה בדורנו לפני כמה שנים, שהיו יהודי וגוי נמצאים במטוס, והיהודי הזמין אוכל מיוחד שהוא סגור ב'פלומבה', והיה הגוי על ידו אומר לו: מה יש לך כאן? מעדן? מה זה? אמר לו: אנתנו לא אוכלים בשר רק שהוא כשר בהשגחה, וְחָלַק ובלק, בלעם ובלק... הגוי חשב שהבשר הזה יש בו תענוג של ג'עדן. הלך היהודי ליטול ידיו, חזר ולא אכל מהבשר. אמר לו הגוי: למה אתה לא אוכל? אמר לו: אני לא אוהב לאכול. אמר לו: לא נכון, אתה אוהב לאכול, הרי אתה הזמנת את זה, למה אתה אומר לי שאתה לא אוכל? אמר לו: יש לי סיבה. מה הסיבה? לחץ עליו. אמר לו: על פי ההלכה אם השארתי את הבשר בפניה כמה רגעים, אסור לי לאכול אותו, אולי החליפו אותו. אמר לו: אני אחליף? אתה חושב שאני אחליף? אמר לו: לא, התורה אמרה ככה, **בשר שנתעלם מן העין אסור**. ככה קבע רב בחולין (דף צ"ה ע"א). אמר לו: מתי חר ב'הזה? אמר לו: לפני אלף ושבע מאות שנה. אמר לו: **לפני אלף ושבע מאות שנה ידע מה שאני אעשה היום? אני החלפתי לך?...** אני מודה על האמת, אני החלפתי לך. הנה המנה שלך. אמר לו: אני לא אוכל לא את זה ולא את זה... "בשתיים תתחתן בי היום" (ש"א י"ח כ"א). אמר לו: חכמים שלכם פקחו לכם את העינים, לא לאכול שום דבר כזה.

להפליא. מביא שם שלא תלך אחרי הנוצרים שיש להם שלשה אלילים, אם ובן ורוח הקדש. אומר עליהם **"תחת שלש רגזה ארץ"** (משלי ל"ב, א) - תחת האמונה המשולשת שלהם רגזה ארץ.

אזהרות רבי שלמה בן גבירול

ה. ויש עוד פיוטים אחרים של **בן גבירול**. אני תמיד מתפלל על הרב בן איש חי שלא כתב מלה על האזהרות. כתב רק לומר [בחג השבועות] תהלים (ש"א פרשת במדבר אות ו'). תהלים קוראים בראש השנה, בהושענא רבה, תהלים קוראים בכל פעם. ובחג השבועות חג מתן תורה זה רק תהלים! איפה האזהרות?! אמרתי אולי העיראקים לא קוראים את האזהרות הארוכות, קוראים אותם רק בצפון אפריקה, מרוקאים קוראים, תוניסאים קוראים, אלג'יראים קוראים⁶. אבל לפחות האזהרות הקצרות [של בן גבירול] קוראים, ככה כתוב בכל הסיפורים של מנצור ובקאל וכדומה. לא מצא הרב צורך לכתוב עליהם?! אבל גם האזהרות של בן גבירול נפלאים מאד, הוא היה בן תשע עשרה שנה, וכתב שירים. והשירים שלו מיוחדים במינם, יש בהם מתיקות מיוחדת. עד שכתב עליו חכם שחי מאה שנה אחריו - **"שירי רבי שלמה הקטן, לפניו כל גדול יקטן, ולא קם כמוהו מימות עבר אבי יקטן"**. עֵבֶר כתוב בתורה בפרשת נח (בראשית י', כ"ה), ויש לו בן שמו יקטן, אז הוא עשה משחק מלים: "לפניו כל גדול יקטן" - על יד בן גבירול אתה תרגיש את עצמך קטן. "ולא קם כמוהו מימות עבר אבי יקטן". את זה כתב **רבי יהודה אלחריזי** בספר תחכמוני (שער ג'). אבל החכם הזה - בן גבירול - אין לו מזל, היה עני, היה מסכן, היה אומלל, היה יתום. אבל היה לו כח, היה לו שכל מיוחד. לפני שנתיים - תשפ"א - עשו לו בעירו בספרד כבוד גדול מאד. מלאו אלף שנה לזמן שנולד בן גבירול, שהיה גם פילוסוף, וגם משורר, וגם חכם, וגם פוסק. גאון עולם היה. אמרו "יש לנו זכות שהוא נולד במדינה שלנו". אפילו שהיום כמעט אין יהודים בספרד, אפילו הכי זה חכם מיוחד. בן גבירול היה חכם גדול מאד, וקוראים את האזהרות שלו שהם כתובים בקיצור נמרץ.

"שִׁמְח וְאָמַר הָאֵחָ. בְּהַחֲיוֹתְךָ הָאֵחָ. וְהַנּוֹתֵר בָּאֵחָ. יְהַשְׁלַךְ עַל אוֹרִים"

ו. למשל: **"שִׁמְח וְאָמַר הָאֵחָ. בְּהַחֲיוֹתְךָ הָאֵחָ. וְהַנּוֹתֵר בָּאֵחָ. יְהַשְׁלַךְ עַל אוֹרִים"**. מה הוא מדבר? אם תחיה את אחיך - "וחי אחיך עמך" (ויקרא כ"ה ל"ו), תשמח ותאמר "האח", איזה יופי, עזרתי לאח שלי. "הנותר - באח" - מה שנותר בקרבן, באח - זה בתנור - יהשלך על אורים. "והנותר ממנו עד בקר באש תשרופו" (שמות י"ב, י'). הוא משלב ביחד את מצות הקרבנות ומצות "וחי אחיך עמך". יש פירוש של **הרשב"ץ** שחי לפני חמש מאות שנה על האזהרות של בן גבירול, **והרואצ'ובר** שכולו גמרא ופוסקים⁷, קרא את האזהרות האלה של בן גבירול! וכעס על הרשב"ץ: "מה אתה רוצה מהמשורר הגאוני? אתה לא מבין אותו!" משום שהם מרגישים שזה גאון. גאון שחי בסך הכל עשרים ושמונה שנים, **"בן עשרים ותשע נרו כבה, ועד השלשים לא בא"**. ככה כתבו עליו (בספר תחכמוני שער י"ח). אבל החכמה שלו היתה מעל ומעבר. אז יש לו אזהרות, בחוץ לארץ היה לנו יומיים, כאן בארץ יש לנו יום אחד ו"קצר המצע מהשתרע" (ישעיה כ"ה, כ'). וגם יש לנו מְשֻלִי. בבית הגדי למשל ממשכים במנהג של הראשונים, קוראים משלי מפסח עד שבועות, כל יום בין מנחה לערבית קוראים כמה פרקים, וגומרים אותו לפני שיכנס חג השבועות. (אולי גם בשבתות היו קוראים). אבל בחוץ לארץ קראנו משלי ביום שבועות. וכיון שמחלקים את זה ליומיים, אז יום ראשון קוראים חמשה עשר פרקים, וביום שני ששה עשר פרקים, וגומרים את הכל.

6. **והרב שלמה עמאר שיהיה בריא** אומר, כאשר אדם קורא באזהרות ועושה שגיאה, אומרים לו עֵינִי, מה זה עֵינִי, תחזור עוד פעם, עשית שגיאה!
7. אינו יודע שום דבר רק תורה. פעם קיבל מכתב בסוף ימיו, כתב לו: כמה אתה מטרוד אותי, אני חייב לכתוב לך תשובה? הביא "רק" חמשה מקורות מירושלמי ותוספתא וכו'. אז אמרו עליו **שאם אדם יוציא לו דם, לא יצא משם דם, אלא יצא משם רק תוספתא, ירושלמי, הרמב"ם...**

עיראק¹². לכן כל פעם שאני קורא את המזמור של ליל שבועות לפני ערבית, אני קורא ונזכר: "כהנדוף עשן תנדוף כהמס דוגג מפני אש", שנמשו כמו שהשעווה נמסה לפני האש.

עמידה בעשרת הדברות

יד. ביום חג השבועות קוראים עשרת הדברות. והאשכנזים נוהגים לעמוד בעשרת הדברות. זכר למה שכתוב בתורה (שמות י"ט ז'): "ויתיצבו בתחתית ההר". והספרדים יש מהם שעומדים, ויש מהם שלא עומדים. אנחנו עומדים. ובשנת תרצ"ד הופיעה תשובת הרמב"ם מכתב יד, הוציא אותה לאור חכם ושמו אברהם חיים פריימן הל"ד¹³, ושם (ס' מ"ו) כתוב שאסור

12. וראש הממשלה אז היה מנחם בגין, שהוא היה אדם טוב, היה מיוחד במינו. הוא אמר: אני הולך בירושלים, ורואה ילדים קטנים הולכים, ואני אומר: את אלה, ההוא מעיראק יחתוך וימית אותם? מה פתאום! לא אתן לו לעשות את זה! ולכן הוא ביקש ברכה (לא יודע אם מהאדמו"ר מבלז או ממישהו אחר) שיצליח במעשיו. אמר לו: תצליח, תצליח, תצליח. והלכו והפציצו את הכור, וחזרו הבייתה והעיראקים לא יודעים. קמו בבוקר וראו שהכור נשרף... "כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ". לכור הזה קראו העיראקים "תמוז", כי - זה כור, תעביר ממשלת זדון ראשי תיבות תמוז, את הכור תמוז תעביר מן הארץ... זה היה נס גדול מאד. ובא שמעון פרס ה"חכם בעיניו" ואמר: טעות עשה בגין, דבר כזה צריך אישור מאמריקה ואנטרטיקה... מלג'ון... לאחר שנים ראו שאותו הרשע נפל כוחו, ובגין היה מאושפז. כתבו עליו: תלך שמעון פרס, תלחך עפרות רגליו של בגין, תבקש ממנו מחילה, הוא הציל את עם ישראל בחכמה, אתה תדבר עליו?! מה תדבר עליו, מה אתה עשית? לא עשית כלום... כאשר ה' רוצה לעשות טוב לבן אדם, בגלל שהבן אדם הולך אתו ביושר, עושה אותו. אפילו שהוא לא היה שומר שבת כהלכה, אבל היה לו "לב יהודי", והיה אומר "בעזרת ה'", "ברוך ה'", "אם ירצה ה'", על זה יש לו שכר, אפילו על שיחה קלה מקבלים שכר.

13. אני לא ידעתי מה קרה לו, רק ידעתי שהוא הלך להר הצופים וירד בו הערבים. אמר לי אחד: אתה חושב ככה? אתה יודע כמה יהודים הלכו אתו? 80 יהודים נהרגו! אמרתי, הוא יש לו ויקיפדיה... אבל אני אין לי ויקיפדיה, מאיפה אני יודע?! על כל דבר ודבר צריך ללמוד מ'ויקיפדיה'?! מתי חי הפרי חדש? - ויקיפדיה, מתי חי מרן? - ויקיפדיה! ויש כאלה שהם שום דבר לא יודעים, אומרים שרבי יעקב מהמה, שיש לו שו"ת מהר"י מהמה היה תלמידו של מרן. משוגעים, איך יכול להיות תלמיד של מרן? מרן נפטר בשנת של"ה, ורבי יעקב מהמה חי 150 שנה אח"כ, איך הוא יכול להיות תלמידו? אולי אחרי שמרן הלך לעולמו, חזר וירד ולקח את רבי יעקב ואמר לו: בוא תלמד!... אנשים לא יודעים את סדר הדורות של הרבנים. אבל אני לא חייב לדעת כל חכם וחכם מתי חי ומתי נהרג.

לעמוד בעשרת הדברות כי אתה עושה הפרש בתורה קצתה על קצתה. אבל בימינו מצוה לעמוד. למה? כי יש לנו כופרים רחמנא ליצלן, שאינם מאמינים בשום דבר, לא מאמינים במעמד הר סיני, ולא מאמינים בכלום.¹⁴

אבנים מהר סיני

טו. יש לנו זכר למעמד הר סיני, יש אבנים בהר סיני, שכאשר אתה שובר אותם אתה מוצא בכל צרור אבן, תמונה של סנה. היה הרב עמנואל טולידאנו שיהיה בריא שאמר: אני לא הבנתי מה זה, הלכתי לגיאולוג בצרפת (מי שבקי בטבע האדמה), ודיברתי אתו. אמר לי: תגיד לי, מאיפה הבאת את זה? אמרתי לו: זה ממעמד הר סיני. אמר לי: מה זה מעמד הר סיני? הביא לו תנ"ך והראה לו שהיה שם אש. ואחרי זמן הסביר לו הגיאולוג, שהאש הייתה על הר סיני, ולקחה את האבנים בהר סיני ופוצצה אותם, ונעשו נוזלים. וזה מה שנאמר (שופטים ה' ה'): "הרים נזלו מפני ה'", ההרים נעשו נזול. אח"כ אמרו שיש גם במקומות אחרים ככה. אבל זה לא נכון, כי במקומות אחרים אם תשבור את האבן לשתים לא תמצא כלום, אבל באבנים האלה גם אם תשבור אותם לכמה חלקים, תמצא בכל חלק קטן תמונה של סנה. (אני יש לי אבן אחת כזאת)¹⁵. מעמד הר סיני זו עובדה קיימת. דבורה מדברת עליו (שופטים פרק ה'), דוד המלך מדבר עליו (תהלים פרק ס"ח). ואפילו איינשטיין - המדען הכי גדול בזמנינו - שאלו אותו: אתה רוצה לפגוש מישהו מהפילוסופים הגדולים של פעם ביון? אמר להם: לא רוצה. אמרו לו: את מי אתה רוצה לפגוש? אמר להם: את משה. התפלאו: את משה? מה יש לך אתו? אמר: אני אשאל אותו שאלה, האם ידעת שהתורה שלך תישאר לעולם? האם ידעת שהתורה שלך גם אחרי 3000 שנה, יש אלפים ורבבות שמקיימים כל פסיק וכל נקודה? ובאמת ידע או לא ידע? זה כתוב בתורה (שמות י"ט ט'): "וגם כך יאמינו לעולם". ומי שלא מאמין בזה, תראה לו כתוב בפרשת בחוקותי שכתוב שם (ויקרא כ"ו ל"ב): "והשימותי אני את הארץ", הקב"ה אומר: תלכו בגלות ואני משומם את הארץ, אעשה אותה שממה. תאמר: אולי שממה כי הגויים יצאו משם? לא, "ושממו עליה אויבכם היושבים בה" (שם), ישבו בה ויהיה שממה.¹⁶

אני יודע שהוא הדפיס את תשובות הרמב"ם בשנת תרצ"ד.

14. יש מלג'ון אחד, "פרופסור" עם כיפה שחורה גדולה שאומר: מעמד הר סיני זה היה כשלוש גמור. כישלון גמור? ככה מדברים? רשע, מנוול ומתועב.

15. היו לי שלש אבנים, אבן אחת איני זוכר למי נתתי. ואבן אחת עשו איזה בית ספר בנתיבות על שם רבי כדיר צבאן, (קראו לו "דרכי רפאל", "דרכי" אותיות "כדיר") ונתת להם אותה, ואמרתי להם: האבן הזאת (אני לא נהנה ממנה כלום, אנשים חושבים שיש לי כספים מכאן ומכאן, "ממזרח וממערב מצפון ומים" (תהלים ק"ז ג'), "תשלם קצת לאלה שמדפיסים לך עלון בית נאמן". אני לא נהנה מהם כלום, מי שעושה את זה רבי חננאל כהן שיהיה בריא, ואם הוא רוצה להפסיק - שיפסיק! אני לא מעוניין שיעשו לי רעש, אמרת ככה ואמרת ככה, "פכפו עלינא; טעיתי - טעיתי, אז מה קרה!?) יש לה לפחות 3300 שנה, מזמן שהיה מעמד הר סיני. ואני לא מוכר אותה בפחות דולרים מהמחיר הזה - 3300 (ואז הדולר היה לו ערך גדול) הגיעו לי - 2500 ולא העלו יותר. אמרתי להם: עד כאן, אני לוקח את זה אתי. אמרו: לא, תן לנו, תן לנו. אז הגיעו לי - 5000 דולר, נתתי להם. אבל אמרתי לאותו אחד שמטפל בעניין הזה: יש לי עוד אבן אחת בבית, תעשה לי קופסא מזכוכית בשבילה שכתוב עליה מה כל הדבר הזה, ואת המפרשים של מורה נבוכים (ח"א סוף פרק ס"ו) שמדברים על זה. אמר: לי כן כן, אבל לא עשה כלום... אתה יעזרה בעינים והם לא רואים טוב. זה מה שאתה יודע, אבל לקבל דברים לעשות - מה פתאום?! אני צריך להיות עבד של כולם, כאן אין להם כסף - לך תדבר, כאן אין להם ממון - לך תדבר, כאן אין להם בית כנסת - לך תדבר. ואילו הבית כנסת שלנו מונח ככה, "אין דורש ואין מבקש" (פוסט דף מ"ט ע"א), מה אני יכול לעשות?! "הלעיטיני נא מן האדום האדום הזה" (בראשית כ"ה ל'), אדום ראשי תיבות: אין דורש ואין מבקש.

16. לפני 100 שנה באו תיירים מאמריקה לארץ, אחד קראו לו מרק טוויין, אמר: אני רואה את ארץ ישראל כמדינה שהייתה מבורכת, ועכשיו אין בה כלום. יש בה רק ערבי טרוטי עניינים - יש להם יעורה בעינים והם לא רואים טוב - בצדקה בגדורה", מה זה "בגדורה"? עגבניות, עגבניות, עגבניות. לפלפל לפלפל... אין כלום. ופתאום הארץ הזאת התחילה לתת פירות בשפע. היה יהודי אחד בשנת תר"פ שראה שאין תפוז אחד לרפואה, אחרי 30-20 שנה ראה תפוזים, אמר למוכר: זה תפוז או כדור? אמר לו: כדור ותפוז אותו ניקוד, מה השאלה שלך?!... אמר לו: פעם לא היו תפוזים כאלה, מאיפה הבאתם אותם? פעם הייתי באמריקה, ואמרתי אביא קצת פירות מאמריקה לכאן. והיה במקרה - או לא במקרה - זה שמוכר תפוזים מדבר בעברית. אמר לי: תגיד, אתה מישראל? אמרתי לו: כן. אמר לי: בישראל התפוזים האלה זורקים אותם לפח, הם סוג ד', ואתה רוצה לקנות מהם ולהביא לישראל? בשביל מה? הם לא שווים כלום! זו המציאות, יש ברכה בפירות של ארץ ישראל. "והשימותי אני את הארץ, ושממו עליה אויבכם היושבים בה" כל זמן שיושבים בה הגויים - שממו עליה, אחרי שהם יצאו אני אתן לכם ברכה. כמה שרואים בימינו ברכה - יש קמצנות ולב רע, הבקבוק הזה צריך לשלם עליו 30 אגורות

בשורה משפחת!!!

בקרו ב יפתחו פחזורים חדשים בחבי הארץ
לשיפוש חכמים להכשרת פורי הוראות

הלכה - פראות - רפואה

השיעורים נפטרים ע"י ראש בית ההוראה
הגאון ר' יעב נסיר שליט"א ועוסקים כעיקר בלימוד פראות
בעניני רפואה והלכה, ובשילוב הוראות פעשיות בשאלות שנשאלים
תדיר בבתי הוראה, והוראות כאת גדולי פורי ההוראה.
בשילוב פצגת וסירטונים בשיתוף ביה"ח "שערי צדק" ירושלים.

בסיום הלימוד והבחינה תנתן תעודת הוראה
פטעם בית ההוראה "פעין טהור"
בהתיפת נשיא בית ההוראה הגאון הגדול ר' ברוך שרגא שליט"א
ראב"ד ירושלים.

ניתן גם לתאם סדרת שיעורים בה"ל לכוללים העוסקים בהלכות טורה

לפרטים והרשמה: 0527-150-637

הלכה למעשה בעמידה בעשרת הדברות

טז. אז לגבי עשרת הדברות אנחנו נוהגים כמו שעשה הרב עובדיה [במקום שעומדים. עיין בשו"ת יחו"ד ח"ו סי' ח'] **להתחיל לעמוד קצת לפני כן, בתחילת הקטע ולא בעשרת הדברות בדיוק. ומי שעומד רק בעשרת הדברות - יש לו על מי לסמוך, כי רבי יצחק גיאת כתב פיוט על כל עשרת הדברות, ורב סעדיה גאון תרגם את כל עשרת הדברות לערבית, והיו באים ערבים בתנוס ושומעים את התרגום הזה ואומרים: איזה דברים יפים, מאיפה הבאתם את זה? יש לנו עשרת הדברות, ויש לנו תרגום שלהם, ומותר לעמוד בעשרת הדברות. אבל כדי שלא נעשה "פקדון", והבקובק הזה צריכים לשלם עליו 1.20 ש"ח "פיקדון". ומגלידה מורידים ממנה חצי כי הכל יקר. יגיע משיח וינופף את כולם, "ינופף ידו הר בת ציון" (ישעיה י', ל"ב). יש ברכה בארץ ישראל, כל מי שרוצה להתקמץ על בני הארץ - ישלם אח"כ בעזרת ה'. הקב"ה יתן לנו כל טוב שבעולם.**

נגד הרמב"ם, צריך לעמוד קצת לפני כן, בתחילת הקטע "יורד משה מן ההר אל העם" (שמות י"ט, י"ד). משה רבנו ירד ואנחנו עומדים... (וע"ע בשו"ת בית נאמן ח"ב חאו"ח סי' י"ד).

מי עולה להפטרה?

יז. ויש לנו הפטרה של "מעשה מרכבה" שאסור להעלות בה ילדים קטנים בני 13, רק תלמיד חכם שנתמלא זקנו. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הקהל הקדוש הזה, הרואים כאן והשומעים שם והקוראים אח"כ, רואים שומעים קוראים ראשי תיבות שר"ק, אשרקה להם ואקבצם (זכריה י', ח') שיזכו להביא את משיח בן דוד כמה שיותר מוקדם, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

פרקי אבות - פרק ו'

(המשך השיעור שנרפס בגליון הקודם)

משנה י'

ח. חמשה קניינים קנה הקב"ה בעולמו, תורה קנין אחד היא הראשונה, שמים וארץ קנין אחד - שמים וארץ בלבד, כל הכוכבים כולם אפס אפסים. היום יודעים שבכוכבים אין שום סימן לחיים. אפילו זנב של חיידק מלפני כמה מיליונים שנים אינם מוצאים במאדים. (זה הסגנון של ר' אמנון יצחק), אין כלום, שום דבר, שמים וארץ זה מה שיש, שמים שמקיפים אותנו, [ויש בהם] מליארדים של כוכבים ויש את כדור הארץ הקטן הזה שיש בו בני אדם שרבים כל הזמן... אברהם אבינו קנין אחד הוא שקול כשמים וארץ. כל העולם נברא בשביל אברהם! "בהיבראם" (בראשית ב' ד'), אל תקרי בהיבראם אלא באברהם (זוהר ח"א דף פ"ו ע"ב). ישראל קנין אחד - עם ישראל שיהיה כנגד כולם, עובדה שכל העיתונים של כל העולם כותבים על 'ישראל', 'ישראל', 'ישראל', כולם מדברים על ישראל¹⁷. ובית המקדש שיבנה במהרה בימינו קנין אחד.

ט. תורה מניין? שנאמר (משלי ח', כ"ב) "ה' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז". הפסוק מדבר על התורה ועל החכמה. שמים וארץ מניין דכתיב (ישעיה ס"ו, א') "השמים כסאי והארץ הדום רגלי"... "מלאה הארץ קנייניך" (תהלים ק"ד, כ"ד). הארץ מלאה קניינים, פעם לפני מאות שנים חשבו שאם הירח מסובב את כדור הארץ, מן הסתם כמו שיש פה בני אדם, יש שם בני אדם. אנחנו עושים ברכת הלבנה, והם עושים ברכת כדור הארץ... אנחנו אומרים "דוד מלך ישראל" ושם מי יודע? יש להם איזה מלך כזה... עלו למעלה ואמרו: בוא נדבר אתם בכל השפות, לקחו אתם איזה דגל, (זה היה בחדש אב תשכ"ט) וכתבו עליו "שלום עליכם" בעברית, בגרמנית, בצרפתית, בטורקית, באיטלקית, באנגלית. שמו אותו שם, לא זו הדגל. אין שם אויר, אין שם כלום, שום דבר. הביאו כמה אבנים וזה מה שיש. "זה חלקי מכל עמל" (ע"פ קהלת ב', י'). אין כלום. שום דבר. ואז רבי ניסן פינסון ז"ל אמר לי: אחרי שילכו וישוטטו בכל העולם, ימצאו שהמקום הכי טוב לחיות בו זה כדור הארץ. בארץ יש לך קניינים. יש לך בעלי חיים, יש לך בני אדם, יש לך חכמים, יש לך סופרים, יש לך הכל. ובכל העולם כולו - כלום, אין שום דבר, הכל יבש. אברהם מניין? שנאמר (בראשית י"ד, י"ט) "ברוך אברהם לא-ל עליון קונה שמים וארץ". הוא חשוב כמו שמים וארץ. ישראל מניין? דכתיב (שמות ט"ו, י"ז) "עד יעבור עמך ה' עד יעבור עם זו קנית". אתה אהב אותם, ואתה קנית אותם. ואומר (תהלים ט"ז, ג') "לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי במ". החפץ הכי אדיר שיש לו לקב"ה זה עם ישראל. בית

17. פעם אלי ישי שיהיה בריא פגש משהו בופן, אמר לו: כמה מאות מיליונים אנשים יש לכם? אמר לו: מאות מיליונים! יש בקושי ששה מיליון, ומהם חלק לא יהודים. אמר לו: על פי מה שכותבים עליכם בעיתונים, חשבתי שיש לכם מיליארד אנשים. למה לא כותבים על כל המדינות? אבל כל המדינות אפס, אנחנו קנין אחד.

המקדש דכתיב (שמות ט"ו, י"ז) "מכון לשבתך פעלת ה' מקדש ה' כוננו ידך", ואומר (תהלים ע"ח ג"ד) "ויביאם אל גבול קדשו הר זה קנתה ימינו". כלומר זה קנין, בית המקדש הזה כאשר ייבנה, תהיה איזו רעידת אדמה במסגד עומר, וילך עומר לעזאזל. כמה עולה המלה עומר? 316 - כמו ישו. מי שידוע לפרש מה זה ישו, יפרש גם את עומר...

משנה י"א

י. כל מה שברא הקב"ה בעולמו, לא ברא אלא לכבודו. כל דבר שאתה אומר למה נברא הדבר הזה? למשל למה נברא העקרב? העקרב רק מפריע. קראתי שה'עקרבית' (הגברת) יולדת במכה אחת מאה 'עקרבוני' קטנים, אבל הם שונאים את הילדים שלהם, והם גומרים אותם. בסוף נשארים כמה אחדים בודדים. ויש לזה רמז בפרק שירה ביום ששי. בפרק ששי כתוב שם: "עקרב אומר: טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו" (תהלים קמ"ה, ט). שהשאר מעט, היא יולדת הרבה, ונשאר מעט כדי שלא יזיקו. ומה עושים בעקרב? יש תרופות שמפיקים אותם מהארס של העקרב¹⁸! לא ידעו למה יש עובש בעולם, אבל 'פניצילין' יצא מהעובש. אז כל מה שנברא יש לו תכלית. "לא ברא אלא לכבוד", כמה פעמים אנשים מחפשים כל מיני דברים [והם נמצאים קרוב לו] ¹⁹. שנאמר (ישעיה מ"ג ז') "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו". רק לוקח זמן לבני אדם עד שיגלו אותם. ואומר (שמות ט"ו ח"י) "ה' ימלוך לעולם ועד".

18. מורי ורבי ז"ל אמר שהיה פעם בגר'בא (הלך לטייל שם בשנת תש"ב פחות או יותר) בקיץ, ואמר לו כמה בחורים שם שיש להם אגודה שנקראת "מעלה עקרבים". אמר להם: מה זה מעלה עקרבים? הביאו לו בקבוק מלא, ויש שם עקרב. פחד, אמרו לו: אל תפחד, זה מת אמר: אם ככה, תביאו לראות. בגר'בא היו מצויים הרבה עקרבים. ולמה אוהבים כ"כ את גר'בא? כי "חן מקום על יושביו" (סוטה דף מ"ז ע"א), מה הם עושים? הרי בקיץ העקרבים מאד מסוכנים. הם תופסים והורגים אותם, שמים אותם בבקבוק של אלכוהול, ומוכרים אותם בכסף. זה אגודה שנקראת "מעלה עקרבים", צדים עקרבים. גם בעקרב יש רפואה. 19. למשל, סוכרת. סיפר לי יהודי אחד שהאדמו"ר מוידניץ (שיהיה בריא) [זצ"ל] הגיע לפני כמה שנים לסכרת גבוהה. טיפל בכדורים, אחר כך באינסולין. והסוכר ארבע מאות ומעלה, זו סכנת נפשות. סוכר באדם בריא הוא בין שבעים למאה ועשר, (שבעים זה חיי דוד המלך, ומאה ועשר זה חיי יהושע. בין דוד ליהושע, לא פחות ולא יותר. ראשי תיבות ד"י, דוד, יהושע...), ומי שעובר את זה, זה לא בסדר. והוא עבר את הארבע מאות. ואז אמרו שיש פרופסור יהודי אחד באוסטריה שהוא מומחה לסכרת. הביאו אותו, יהודי עם כיפה (קטנה או גדולה). הוא בא וצחק. אמר, מה הבעיה? תפסיקו את כל הכדורים, תפסיקו את הכל! תביאו לו עלה זית. אמרו לו: אתה צוחק אתנו? זה רבי, יש לו מאות ואלפים חסידים. אמר להם: כן, זה רבי, ואני רוצה לעשות לו טוב. תבשלו לו עלים של זית. לאט לאט הורידו לו את הזריקות, והורידו לו את הכדורים. נתנו לו שתי כוסות עלי זית מבושלים ליום, בשלו לו אותם וסיגנו אותם. שתי אותם בבוקר ובערב, הסוכר ירד למאה ושמונים! בלי כדורים ובלי זריקות. אמר גם לכולסטרול תיקח עלי זית. מוכרים עלי זית, וכמה שהם מיובשים זה טוב. מה עושים עלי זית האלה? יש בהם תרופה. "הנה עלה זית טרף בפי" (בראשית ח', י"א), אל תקרי טרף אלא תרף - יש בו תרופה.

ומגדל חננאל עזר

מתוך שיחותיו ודרשותיו של מורנו ראש המוסדות הגאון הגדול רבי חננאל כהן שליט"א ראש ישיבת 'לבנימין אמר' ברכיה

תורה עם חסד - גאולה

עמו אנכי בצרה

בקריאת 1 התורה של חג השבועות, אנחנו קוראים על מתן תורה. שם כתוב על עם ישראל: "והייתם לי סגולה מכל העמים" (שמות י"ט, ה'), עם ישראל נקרא **עם סגולה**, מה זו סגולה? פעם פירשתי בדרך צחות **סגולה** מלשון **סגולות**, עם ישראל אוהבים סגולות, לכל דבר יש סגולה. אם נתבונן מהי סגולה, זו רפואה שלא כדרך הטבע בלי הבנה, וכך עם ישראל, ההנהגה איתם היא שלא בדרך הטבע, הנהגה שמימית מידו יתברך, וזהו ע"י התורה שהיא מעל הטבע.

עוד פירוש אמר **האדמו"ר הקדוש מלעלוב**, **סגולה** מלשון **סגול**, דהיינו כמו ניקוד סגול, כמה שתסובב אותו לצדדים, הוא ישאר לעולם סגול. וכך גם בני ישראל, בכל מיני גלויות ותלאות, יישארו לעולם יהודים. ויש מפרשים עוד, שבסגול יש שלוש נקודות, וכל נקודה היא כנגד האות יו"ד. מה הן שלושת היודי"ן האלה? הראשונה היא כנגד הוי"ה, שמו של הקב"ה, השנייה כנגד היוד"ד של עם ישראל, והשלישית רומזת על ירושלים ועל בית המקדש, ששם שורה השכינה. אחרי שחרכה ירושלים, נשארו בסגול רק שתי נקודות, ולכן נהפכו לצירי. וזה מה שאומר הפסוק: "עמו אנכי בצרה" (תהלים צ"א, ט"ו), אל תיקרי בְּצָרָה אלה בְּצִירִי. כלומר גם כשאנחנו בצירי ולא בסגול, עם כל זה ה' אתנו. ובעזרת ה' במהרה בימינו תיבנה ירושלים, יבנה בית המקדש, ואז עוד פעם יקום בנו: "והייתם לי סגולה מכל העמים".

בשביל לזכות לגאולה הקדושה, צריך להתקרב יותר לקדוש ברוך הוא. אומר הפסוק: "שיר המעלות בשב"ה את שיבת ציון היינו כחולמים" (תהלים קכ"ו, א). הפשט הוא, מתי שנראה את הגאולה, הכל יהיה כמו חלום. אנחנו מדברים על המשיח, מדברים על מה שיהיה, ורואים את תוקף הצרות שיש לעם ישראל בעולם, דברים נוראים, מסמרי שער, זיכור אחרי זיכור. אבל כשיבא המשיח, אז "היינו כחולמים", הכל יגיע במהירות, שנרגיש שהגלות היא כמו חלום שנגמר מהר.

הניקוד של עם ישראל

רבנו יוסף חיים זצ"ל בספרו אדרת אליהו (פרשת כי תבוא), אומר עוד פשט נפלא על המילים "היינו כחולמים". בניקוד של האותיות יש כמה נקודות דומות, חולם עם נקודה מלמעלה, חיריק מלמטה ושורוק באמצע. גם בעם ישראל יש שלוש דרגות, עליונה, אמצעית ותחתונה. העליונה היא כמו החולם מלמעלה, האמצעית כמו השורוק, והתחתונה כמו החיריק מלמטה. עוד אמר הרב, שבע"ה כשיבא המשיח, כל עם ישראל יהיו עליונים, כולם יהיו למעלה. וזה מה שאומר הפסוק: "שיר המעלות בשב"ה בשיבת ציון", אז "היינו כחולמים", כלומר מתי שיבוא המשיח וישיב ה' שיבת ציון, אז כל עם ישראל יהיו כמו חולם, כמו הקבוצה המעולה.

סגולה להנצל מחבלו של משיח

ולזה צריך 'הכנה דרבה'. אמרו רבותינו (סנהדרין דף צ"ח ע"ב): מה יעשה אדם וינצל מחבלו של משיח? יעסוק בתורה ובגמילות חסדים. בחג שבועות יש לנו את שני הדברים, גם מתן תורה, וגם נקרא "חג הקציר", שבו קוצרים את השדות ונותנים לקט שכחה ופאה לעניים, וכך גומלים חסד. ולכן תיקנו לקרוא מגילת רות בחג שבועות, כדי לעורר על המצוות האלה, ששם מסופר שרות לקטה לקט מהשדה של בועז על פי ההלכה, וזה מזכיר את המצוות הללו.

מה זה יעסוק בתורה? יעסוק בתורה לשמה, לא בשביל כבוד, לא בשביל "ביזנס" או דברים אחרים, תורה לשם שמים, לעשות רצון ה'! ברגע שאדם משתדל לעשות רצון ה', יזכה וינצל מחבלו של משיח. דבר שני - גמילות חסדים,

1. נערך ע"י הרה"ג רבי יוסף חיים נחום הלוי שליט"א

כשאדם עושה חסד, יש עליו שמירה מיוחדת. כל אחד והחסד בדרך שלו.

מוצאי שביעית

חבלו של משיח, אלה חבלים קשים. מיום ליום החבלים נעשים קשים יותר. מצד אחד יש שפע בעולם, אבל מצד שני היוקר בעולם גדל. יש הכל אבל אין דרך להשיג. דברים קשים. רבותינו אמרו (סנהדרין דף צ"ז ע"א), שבשביעית מלחמות, ובמוצאי שביעית בן דוד בא. **מוצאי שביעית** זה יכול להיות גם בסוף שביעית וגם בשנה שלאחריה, כמו **מוצאי שבת**. אבל כל זה דוקא אם נהיה ראויים לכך, לכן צריך להשתדל כמה שיותר בתורה ובגמילות חסדים.

להנזר מכל מכשול

עכשיו בקיץ יש הרבה נסיונות של שמירת העינים ממראות אסורות וענייני קדושה. רבותינו שואלים (ברכות דף ס"ג ע"א), מדוע בפרשה שלנו הסמיך הכתוב דיני סוטה לדיני נזיר? אלא לומר, שהרואה סוטה בקלקולה יזיר את עצמו מן היין. בזמנים שיש חשש שעלולה סטרא אחרא ח"ו לגבור, ועלול להיות חוסר בצניעות בגלל הקיץ וכדומה, אדם צריך להזיר עצמו, למנוע ממנו כל מיני דברים שעלולים להביא אותו לידי מכשול. הרבה דברים קשים קרו בגלל שלא שומרים על הלכות יחוד ועל הלכות צניעות. צריך להזהר מזה! חז"ל שתיקנו לנו את הגדרים והסייגים וההפרדה, זה בשבילנו, לשמור על עצמנו! אם חלילה לא שומרים על הדברים האלה, בקלות אפשר להגיע חלילה לדיוטא התחתונה.

כתוב בפסוק: "וראה בך ערות דבר ושב מאחרך" (דברים כ"ג, ט"ו), ועל זה אמרו חז"ל (במדבר רבה פרשה ז' אות י'): כל זמן שישאר פרוצים בעריות שכינה מסתלקת מהם. וכי מישהו רוצה שה' יעזוב אותו חלילה?! אנחנו לא רוצים את זה! לכן נתחזק בצניעות, בתורה ובגמילות חסדים, ונזכה לגאולה הקרובה במהרה בימינו, אמן כן יהי רצון.

מושב ועומד מהר סיני!

מעל 100,000 יהודים כבר לובשים תכלת!

מאות רבנים מובילים ומשפיעים התחילו ללבוש תכלת!

8,250 בני תורה התחילו דרך פעילות 'וזכרתם'!

אין ישיבה בלי לובשי תכלת!

למד את הסוגיא המרתקת הזו! מצוות התכלת מחכה גם לך!

למה לבנות את התכלת? במסגרת זו יחולק!!!

האזינו להנחמות: 0799-1000-65
חומרים: www.uzchartem.com
עזר קטור: Uzchartem613@gmail.com

וזכרתם
חיים - זכירה - עשייה

הופיעו! הופיעו! הופיעו!

לאחר שנתיים מפטירתו

יצא לאור הספר שכולם חיכו לו

ספר ידיד ה'

תולדות חייו ופעלו של הצדיק
רבי בנימין הכהן זצ"ל

חתנו של רבי רחמים חי חיתה הכהן זצוק"ל
מנושב ברכיה - בית מס' 1

ספר מפואר עם תמונות צבעוניות
שכל סיפור הוא שיעור מוסר,
סיפורים חדשים ומרתקים
אשר יופיעו לראשונה בספר זה.

מכון
ארח צדיקים
ברכיה

ניתן להשיג בישיבת חכמת רחמים
מושב ברכיה לפרטים: 086727523 שלוחה 6

הופיעו! הופיעו! הופיעו!

בשורה טובה ללומדי התורה
לדאשונה יצא לאור הספר שכולם חיכו לו
ספר האגרות

מאת מורינו
**רבי משה
כלפון הכהן
זצוק"ל**

ראב"ד נ'דבא ואגפיה

אשר תודגמו מספרדית לעברית וסודרו בספר
אגרות בענייני הלכה, מוסר תקנות הקהל ועוד
- שיחת הדילין שלו צדיקה תלמוד כספר מוסר.

מכון
ארח צדיקים
ברכיה

ניתן להשיג בישיבת חכמת רחמים
מושב ברכיה לפרטים: 086727523 שלוחה 6

גליון 311

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

עורך: הרב ג'ר' שמואל עידאן שליט"א

למען הספר

טורחים ומביאים פה. יום אחד אמרו לו: היום לא מצאנו כהן, אמר להם: לא נאמר חזרת הש"ץ עד שיגיע פה! אמרו לו: למה? אמר להם: כי אתם לא מבינים, תלמדו מהחסידים, מה עושים החסידים? אם הם למשל רוצים ברכה מהרבי, והרבי לא גר פה, הם לוקחים עגלות ונוסעים ימים וליילות עד שמגיעים לרבי שיתן להם ברכה וזהו. וכי ברכה של רבי שנה יותר מברכה של הקדוש ברוך הוא?! אמרו: מה זה ברכה של הקדוש ברוך הוא? אמר להם: "ואני אברכם" (במדבר ו', כ"ז) פרושו אני מלמעלה מברך אותם. יש שני פרושים בזה (עיין בחולין דף ט"ו ע"א), אבל הפשט ככה: "ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם" - הפהנים שמים את שמי, וכי הם יכולים לברך? מה פה? הרמב"ם אומר (פס"ו מהלכות תפלה וברכת כהנים ה"ו): אל תאמר פה זה רשע הוא, כהן זה עם הארץ הוא, הוא יברך אותי?! מי הוא בכלל? לא ככה, הברכה לא באה מפנה, אלא היא באה מלמעלה. "ושמו את שמי על בני ישראל" - תזכירו רק את השם שלי - "יברכה ה' וישמרה", ואני אברך אותם מלמעלה. אם כן בשביל הברכה של הקדוש ברוך הוא שנגמרת מפי אהרן ובניו אתם לא מוכנים לחכות קצת עד שיבוא כהן? תחכו. ואי הבנינו שחשוב מאד שהיה כהן בבית הנקסות. חשוב הדבר הזה.

פעם הרב שטיינמן זצ"ל הלך לאמריקה פשהיה בגיל קרוב למאה. והיה מופשט בית נקסט ספרדי. אמרו לו: למה? אמר להם: כי שם יש נשיאות פפים כל יום. היה אצל אדמו"ר אחד, אמר לו: מדוע פבודו מתפלל דוקא אצל הספרדים? וכי אנתנו לא בסדר? אתה לא אשכנזי? אמר לו: כן, נדאי, אני אשכנזי, אבל הספרדים עושים נשיאות פפים כל יום. אמר לו האדמו"ר: לא ידעתי. אז הלואי שיעשו כל יום. (גליון 262 אותיות ה' - ח')

לעשות נשיאות פפים בכל יום, חוץ ממקום אחד - צפת. זה מקומו של מרן ושם האשכנזים אמרו, לא. בצפת אנתנו נוהגים לא לעשות ברפת כהנים. באתרא דמרן [מקומו של מרן] עושים נגד מרן... בכל הארץ כלה אתרא דמרן האשכנזים עושים ברפת כהנים כל יום, ואילו בצפת שזה מקומו של מרן [ממש], אומרים שלא לעשות ברפת כהנים, אף אחד לא מבין את זה. אבל ככה נהגו. פעם אחת הייתי בקלון 'מוטל' בצפת, והתפללו שם אשכנזים. שאלו אותי שאלה, המלון הזה נחשבו חלק מצפת או מחוץ לצפת? מאי נפקא מפה [פלומר], מה משנה לנו אם זה חלק מצפת? אם זה נחשב חלק מצפת, אם כן לא נגיד נשיאות פפים, כי בצפת אנתנו עושים נגד מרן. אבל אם זה מחוץ לצפת, כמו ארץ ישראל נעשה נשיאות פפים, אמרתי להם, תעשו. בא נגיד שזה מחלקת אם ככה המנהג, אבל "כל ספיקא במנהגא איקמיה אדינא" - קשיש לך ספק במנהג תעמיד אותו על דביו. והדיו הוא שעושים נשיאות פפים כל יום, מרן משבח את מנהג ארץ ישראל שגושים פפיהם כל יום. וככה הן איש"ח (ש"א פרשת תצוה ה"ד) אומר שיש לנהג ככה בכל מקום. וככה הגאון מוילנא אמר: אם היה בדי הייתי מסתובב מעיר לעיר וממדינה למדינה כדי שיעשו נשיאות פפים כל יום! אתם חכמים יותר מכל אלה! לא עושים ככה.

"אתם עושים לי חסד אחרי אלה שנה של גלות"

המנהג הזה להשאיר ער בליל שבועות לא הוזכר במקרא ובמדרש ובטוב מקום. רק בזה (פרשת אמור דף צ"ח ע"א) כתוב שכהן נהגו "חסידי קדמאי". מתי התחילו בו למעשה? בימי מרן (הבית יוסף). הוא הראשון שבזמנו התחילו את הדבר הזה כמו שמעיד בעל שני לוחות הרבית [השל"ה] (בתחלת מסכת שבועות) שמצא כתב ד' של רבי שלמה אלקבץ בעל לכה דודי, ומספר שם שבליה הראשון היו לומדים ולא היה להם מנוח, היו רק שבעה אנשים. ומרן היה מדבר מתוך הנהגו, פתאום פאלו הוא מסתלק מן העולם ורואים משהו שמדבר מתוכו. וזו המשנה היתה מדרת. אמרה, אני המשנה מדרת, אתם עושים לי חסד אחרי אלה שנה של גלות וכי וכי שאתם לומדים תורה, והלא היה להם מנוח. למחרת ספרו החברים לחבריהם, ובלילה השני (זה היה בחוץ לארץ [שחוגגים את חמץ יומים]) פאו עשרה ויותר. ויש מקור לזה קצת אגב עזרא. האבן עזרא אומר (שמות י"א) "והיו נכנים" אולי לא יישן אדם כהן בליל שבועות [בזמן מתן תורה במדבר]. אם אתה יודע שפמך יש לך הודעה שמימית אתה יכול לספס דקה אחת? אך אפסר לעשות דבר כזה? כל הלילה אומרים עוד מעט ועוד מעט. לשמע את הקול של בורא עולם שמדבר לישראל זה דבר פשוט! זה לא פשוט. ובמדרש (שיר השירים רבה פ"א אות נ"ו) כתוב להפך. שהם ישנו בליל שבועות, ובבקר העיר אותם הקדוש ברוך הוא, ככה אתם ישנים? "קלת וברקים", וקל שפך חוק מאד" (שמות י"ט ט"ו) קומו! זו סתירה בין המדרש ובין האבן עזרא. ואפסר לומר שהאבן עזרא מדבר על האנשים הגדולים והמדרש מדבר על האנשים הקטנים. מה הם מבינים, אמרו מה מחר יש קול? כשיבא נשמע אותו. אז הוא העיר את פלם, אבל מכאן קצת סמך למנהג הזה. (גליון 260 אות ח'. רבנו גליון 14 אותיות א', ג', ד' ו' - ספר השיעור עמוד רמ"א, וגליון 65 אותיות א' - ג', וגליון 162 את ט"ו).

"אמר להם: לא נאמר חזרת הש"ץ עד שיגיע כהן"

בחוץ לארץ נהגנו לא לעשות ברפת כהנים כל יום, רק בחגים ובשבתות לפעמים פמוסף. וככה מנהג ג'רבא, חוץ מראש חדש ניסן שבג'רבא נוהגים לעשות בו נשיאות פפים [ברפת כהנים]. אבל בארץ ישראל פלם נוהגים פדעת מרן (בית יוסף סוף סי' קכ"ח)

חיבה

אח ואין לו אח

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.

ידע תדע

א. למה קראו לרית כר? כי יצא ממנה דוד שרונה להקדוש ברוך הוא בפירות ותשבחות (מכילת דף 2 עמוד ב'), והמלה "רית" זה לשון רותה, שזכתה לניו שקנת ספר תהלים שהוא מרונה את העולם. העולם לא יודעים כמה ספר התהלים הוא מיוחד. היה אחד שכתב: "כל שלושים מצבי הנפש נמצאים בתהלים, מהשמחה הכי גדולה עד הדפאון הכי גדול", כי הכל יש בתהלים, אם יש לאדם דפאון יש לו מזמור שמדבר על זה וישמח אותו, ואם יש לו שמחה ורוצה לרקד אז יש לו מזמור על זה, וגם במצבי הביניים. (גליון 65 אותיות כ"ה וכ"ו).

ב. היום יש תלמוד [מנרא] שתרנגו בקוראה הדרומית ושם חובה על כל פחור שלומד פתיכון שהיה לו ש"ס בפני מתרגם לאנגלית. וגם בפרדן שלמו תשעים מיליון דולר לתרגם את התלמוד לערבית.